

نومرو : ۱۱۳

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تهله فون نومروسی : ۸۶۵

" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

اشهرار

۳ تموز ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آیلوق

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره به

حریت فکریه ضارم

علمی ، ادبی ، اجتماعی هفته لوق مجموعه

مدیر مرخص : الرهامی صفا

ه — فابریقه لر معمولاً چون مقتضی اولوب مستحصلات داخلیه نك یتشدیره مدیکی مواد ابتدائیه ادخالات كرك و جندن معاف طوتیله جقدر .

شوقدر كه معاف اوله جق مواد ابتدائیه نك جدولی تجارت و زراعت نظارتیله مالیه نظارتی طرفندن مشتركاً تنظیم و شورای دولت قرار یله مجلس وكلا جانبندن تصدیق اولنه جق و حكمی اصغری اوچ واعظمی بش سنه جاری اوله جقدر . خالی دستكاهلری ده بو معافیتدن مستفید اوله جقدر . كوریلیور كه حكومت كرك تأسس ایدن و كرك ایده جك اولان فابریقه لره مساعدات فوق العاده ده بولنیور . فقط عجباً بو تسهیلات و مساعدات بزدهده فابریقه جیلق حیاتنك باشلامسی ایچون كافیمیدر ؟ و بوندن بشقه یاییله جق شیرلار و ارمیدر ؟ شهسز هیچ بر شیك كفايته حكم اولنه ماز . بوكون كافی كوریلن بعض شیرلار یارین غیر كافی اولور . و نقصان كوریلن جهتلك اكلنه احتیاج حس ایدیلر . بعض دفعه ده غنا حاصل اولور ، و فضله كوریلن قسملرك استردادینه تشبث ایدیلر . بونك ایچون بو مساعدات و معافیاتك كفايته شهسز حكم اولنه ماز . یاییله جق شیرلرك بوكون بیله موجود اولوب اولمديغنه كلنجه شهسز بوندن بشقه ده اجرایی ممكن و ضروری بعض شیرلار واردر ، و اعتقاد مزجه بو جهتلر دوشونیلمدكجه و دوشونیلوبده فائده لی كوروله جك اقسام قبول و تطبیق ایدلمدكجه انتظار اولنان فائده حصولپذیر اوله ماز . ایشته بز بوراده بو جهتلری تدقیق ایتك ایسته یورز .

اول باول شونی قید ایدلم كه مملكتك بوكونی احتیاجنه كوره فابریقه تأسیس ایدم بیلمك ایچون مساعدات و معافیات ایله برابر و حتی اوندن اول پاره یه احتیاج واردر . چونكه فابریقلر فردی تروتلرله اكثریا تأسس ایدمه ز . ایتسه بیله هم عددلری محدود قالیر ، همده استفاده لری آز اولور . بونك ایچون اك اول دوشونیه جك جهت تأسس ایتش و ایده جك فابریقه لرك صاحب و مؤسس لرینه اوجوز شرائطله پاره حاضر لانیاسی اولمالیدر . بونك ایچون واسطه لر شهسز باقه لر در . مملكتمزده کی

صنایعی انكشاف ایتدیرمه نك یوللری

مملكتمزده صنایعك انكشافه خدمت املیله برمدتن بری شدتلی بر جریان و او جریان یاردم ایده جك و عمومی دینله بیله جك برارزو باش كوسترمش ، حكومت بیله او ارزونك سونوب كیتمه مسی ، ساحه فعله ده اسپیل بر صورتده حقیقه بیلمسی و سائلنی دوشونه نك بر قانون موقت اصدار ایله مشدر .

تشویق صنایع قانوننك نشرندن اولده حكومت بو تشویقاتی اسیر كه میور ، فابریقه كشادی ، یاخود اوكا مماثل بر اعمالا تخانه تأسیسی ایچون جلب اولنه جق آلات و ادواتی كرك رسومندن معاف طوتیوردی . فقط بالاخره دوشوندی كه ، بو كافی كلیه جك ، هر شیك ، اك اوراق احتیاجاتك بیله ممالك اجنبیه دن جلبی ذاتاً يك بوزوق اولان اقتصادیات مملكتی بك صارصه جق ؛ ایشته بودوشونجه ایله نشر اولنان قانون اولكی مقررات و نظاماتدن فضله مساعداتی بخش ایله مكده در . مساعدات و معافیاته دائر اولان ایكنجی فصلده ویدنچی ماده ده بونلر تصریح و لنیور . دینیلیور كه :

۱ — فابریقه و مشتملاتنك تأسیس و توسیسی ایچون اراضی امیریة خالیه دن نهایت بش دونه قدر مخذور قانونی اولمدينی حالده طرف دولتدن مجاناً ترك ایله تصرف سندی اعطا ایدیله جكدرد .

۲ — فابریقه انشا ایدیله جك اراضی ، اراضی موقوفه دن ایسه مقاطعه زمین تقدیر معاملاتی مان باشلايه جق . فقط بو معامله نك اكال و اتمامی فابریقه و مشتملاتنك تأسیس و انشاسنی تأخیر ایده . میه جكدرد . انجق مقاطعه زمینك تقدیرندن اعتباراً حقوق وقفیه تماماً استیفا اولنه جقدر .

۳ — فابریقه ایله فابریقه نك ایشله داسنه مقتضی اراضی و ابنیه (املاك اراضی و مسقیات) و تمتع ویركوریله ابنیه نك مبنی بولندی محله عائد بدل عشردن و بو ویركوره ضمیمه كرك حكومتجه ورك و لایات و یا مستقل متصرفلق و بلدیله لرجه موضوع رسوم منضمه دن و اداره و لایات قانون موقتك سكسانجی ماده سنك سكزنجی فقره سننده محرر مبالغ معینة سنویه ایله رخصتنامه خرچلرندن و بلدیله انشآت رسمندن معافدر .

۴ — فابریقه لرك تأسیسات ابتدائیه و توسیعیه لرینه مقتضی اولوب ممالك اجنبیه دن جلب ایدیله جك آلتش و عاكس طوغله لر ، دمپر پوترمل . ماكنه ، آلات ، ادوات ممالك عثمانیه ده اشیای مذكوره نك مقدار كافیده اعمال اولنه جق زمانه قدر ادخالات كرك رسومندن معاف اوله جقدر .

باقه‌لر ايسه اموال غير منقوله اوزرينه چوقلق معامله ياپمورلر . ياپانلرده معتدل شرائط درميان ايله ميورلر . حالبوكه فابريقه‌لر اوجوز فاضلي چوقچه پاره‌يه محتاجدرلر ، بو اولمديجه برشي ياپه مازلر . بو حالده حكومتك پايه جني شي بو نقطه‌ني دوشونمك ، معتدل شرائطلي پاره تداركي مسئله‌سي تاامين ايلكدردر . بوكون مملكتمزده تاسس ايتمش فابريقه‌لر بيلورزكه صرف سرمايه‌لرينيك كفايتسزليكي يوزندن ايشلريني ايلريلته ميورلر . ايلريلته مينجه ، كوزل و اوجوز ايش چيقارم مينجه‌ده سسونوب كيديورلر . مع مافيه اونوتيلما مامليدركه بونك تاامين ده كافي دكلدر . چونكه انكلتره نك آوستراليا مستملكتك تنده حكومت تشويق صنايع قانوني ياميش ، انكليز باقه‌لري فابريقه تاسيس ايدم جكلره اهون فيئاله پاره اقراضني ، درعهده ايله مش ايكن ينه اوراده فابريقه‌لر اثر حيات كوسترمه مديلر . رقابتدن قورتيله رق فريخ فخورايش كورمه مدكارندن ده مفيد و مستفيد اولاماديلر .

بو بالخاصه نظر دقتي جلب ايتدي . انكليزلر اوزون اوزادي يه تدقيقاتده بولندي . نهايت اكلاشادي كه اوراده حمايه اصولي جاري ايكن بيله فابريقه‌لر ك موفق اوله ماملري : Classe patronal ك مفقودي ايش . يرليرك تشبث ايتدكاري صنايعك غوامضه حقيله واقف اولاماملري ايشلرينيك ايلريه مه مسنك باشليجه سبي ايش . حقيقت ده اوله دكلي يا هر صنعتك برطاقم انجه يوللري واردركه بونلري انحق تسلسلا فابريقه جيار بيلر . بابا اولوركن ، اوغل وصيت طريقتله اولره مطلع اولور . حالبوكه بزم مملكتمزده بوكون بوصف مفقوددر . يا خود وارسه اولرده يك آزه عادتا مخدوددر . شو حالده بز بتون ايشلر مزي جلب ايدم جكمز متخصصلره ياپمغه ، يا خود ياپد ير مغه مجبورز . بونلر ايسه برطاقم تاثيرات تحتنده اولدقلى ايچون ايشلري ايسدن ايني ياپميه جقلر ، بعضاً قائده يرينه ضرر ايفاع ايله جكلردر . مع مافيه بوندن بزم فابريقه تاسيس ايمه مكلكمز يا خود ايمكه تشبث ايتديكمز حالده ضرر محقق اولديني ايچون شمدين كنارده طور مقلغمز لازم كله جكي معناسي چيقارلما مليدردر . ديمك ايستيورم كه : مسئله غايت دقيقدر .

اول باول دقت اولنه حق جهت ايشك حقيله اوله لايقيه بيلنمسي و او كا كوره ياييله رق موفقيت تاامينه اولدن چاليشلمسي در . بونك ايچون اعتقادجه ايلك اول دو - شونه جكمز جهت كتيه جكمز ذواتك ارباب ناموسدن و طانمش ذواتدن اولسنه و بونلر ك ممكن صرتبه مملكتمزله اقتصاداً علاقه‌سي اولمايان دولتلر تبعه سندن بولنمسنه اعتنادر . صكره ده بونلره برلكده چاليشه حق ذواته صنعتك بتون غوامضني اوكرتمكه غيرتدر .

مملكتمزده فابريقه جيلك حياتنه ضربه اينديرن احوالك اك مهمي كمر ك رسونمك حكومتجه ايسنتليديكي مقداره ابلاغه امكان اولماسيدير . تعبير اقتصادي سي و جهله احوال سياسي طولا ييسييه حمايه اصولنك تطبيق قابل اوله مامسيدير . مع مافيه بو شرائط داخلنده بيله آزچوق فابريقه‌لره اثر حيات ويرمك قابلدردر . اوده فابريقه جيلره ميدانه كتيه دكاري موادك معين بر مكافاتله استحصال فيئاتنك ازالدلسنه و شوصورتله خارجدن كله جك عين نوع موادله رقابت تاامين ايدلسنه چاليشلمقدردر . طبيعي بو اكراميه هر درلو ماده تشميل اولنميو ب رقابت ممكن اوله ميان شيلره حصر اولتور .

مجلس مبعوثان تشويق صنايع قانوني تدقيق ايدر كن بوجهلرلي ده نظر دفته آلمق ايستدي . فقط مسئله يني اك جان اله حق نقطه ده خفيفجه كچدي .

مبعوثان محترمه منفعت حكومتي نظر دفته آله رق خارجدن كله جك موادك داخلده كيلرله شرائط متساويه ده بولنديني تقديرده داخلده كيلر ك ترجيحي قبول ايتدي . حالبوكه بو شرائطله بزده شرائط متساويه ده مواد يتشمسي قابل اولاماز . هم فيئاتجه هم ده نفاست ويا طيانقلقجه مساوي اولمق ؛ طبيعي بو ايلك زمانلر ايچون ، يكيدن تاسس ايدم جك بر فابريقه نك معمولاتي ايچون وارد خاطر اوله ماز . چونكه بو انحق تكمل ايله و برده زمانله اولور . حالبوكه او تكمل حاصل اولونجه يه ، واوزمان كينجه يه قدر تاسس ايدن فابريقه نه اولور ؛ شهه سز افلاس ! بو حالده بزم ياپه جغمز شي ؛ حكومت مبايعاتي ايچون قبول اولنه حق جهت مواد حربيه يه متعلق شيلر مستثنا اولمق اوزره مطلقا

آمریقالی بر ادیبه طرفدن قلمه آلتان ترجمه‌سی
(نیویورک آیونینگ تایمز) نام غزته ۱۲ نیسان ۱۹۱۴
تاریخی نسخه‌سده نشر ایتشدرد که بر ایکسی برمنوال
آتیدر :

And wherefore then, should you and I be sad,
Because to life no minute we can add ?
This true wisdom as it seems to me.
Grief will not change the world, therefore be glad
دوره حیاتمه بر دقیقه بیله علاوه ایدمه‌مدیکم ایچون
مخزون اولمه نه لزوم واردر؟ ظن ایدرم که حقیق عقل و حکمت
شوندن عبارتدر : مادامکه کدر دنیای دیکت مدیره من مسرور
و ممنون باشمالیدر .

§

Not alvways shall this convent wall us in,
So cease to preach that wine and love are sin.
Hovv long shall old creeds fetter us or nevv?
When I am gone, then let the mad vworld spin!
بودیر کهن بزلی هر زمان درت دیواری آرمه‌سده
صیغدر مینه‌جقدر . اوپله ایسه ، بکا شراب حرامدر
و عشق کناهدر ، دیه وعظ و نصیحت ایتمدکن واز کچ.
نه‌زمانه قدر اسکی یاخودیکی اعتقاداتک اسیر قیودی
اوله‌جغز ؟ بن کیتدکن صوکره وارسون دلی دنیا فیریل
فیریل دونسون طورسون !

§

Out of the dark has been our journeying ;
Life is the bead for noone knowvs vwhat string !
It is the darkness inman's soul that speaks ,
The light remains secret, silent thing .
بزلی قارا کلقلردن سیاحت ایده ایده بورایه کلدک ؛
حیات تسبیحک دانه‌سی کمیدر؛ فقط دانه‌لرک دیزلدیکی
ایپلکک نه اولدیغی بیلن یوق .

انسانک روحنده ظلمت قونوشیور . نور مخفی
قالیور ، بو نور نه سکوتی شیدر !

§

So drink ! For this blue sullen vault of sky
Hates our vvhite souls and vvaitv to Watchusdie ;
Rest on the softgreen my love, for soon
We shall be dust together , you and J.

مملکت داخلنده یتیشنلرک قوللانیسی ، و خارجدن کلن
موادکده مملکت داخلنده تدارکی قابل اوله‌مایانلره حصر
اولمسی اولمیدر . بوجهت قبول اولمده‌جقه نه‌قدر چالیشله
نه‌درجه ارزو اولنسه بوشدر .

برده اثنای مذاکره‌ده بیوک فابریقه‌لر کبی کوچک
ال ایشلرینکده قانوندن استفاده ایتدیرلمسی موضوع بحث
اولمش ، و بوده قبول اولمشدرد . حالبوکه اوروپایه رقابت
ایده‌جک ، مملکتک اقتصادیاتنه تأثیر ایله‌بیله‌جک بیوک
ایشلردر . اوافق شیلرک ، بخصوص ال ایشلرینک هیچ
براهیتی یوقدر . اولره نه‌قدر افاضه حیات ایدمک ایسته‌نیله
ینه یقین بر استقباله محکوم موتدیرلر . چونکه بوکون
جسیم فابریقه‌لرک دیو آسا ما کنه‌لریله ایکی ضعیف الک
رقبته قالمیشمی کولنجدر ، بونک ایچون اصل معاونت
بیوکاره اولمی ، و مملکتده بیوک ایشلر وجوده کتیره بیلمه‌نک
چاره‌لری تحری اولنمالیدر .

محمد زکی

یکی رباعیات

کچن نیسانک واسطنه طوغرو پروفسور (آبراهام
یوحنان) طرفندن آمریکا جمعیت شرقیه‌سده (عمر خیام) ک
اون اوچ یکی کشف اولونان رباعیسی ابراز اولومشدرد .
رباعیاتی انکلیزجه‌یه نقل ایدر ایکن (آدوارد فیچ جرالده) ک
دخی مجهولی اولان بو رباعیات ، ایرانلی آتیه‌جیلردن
(آغوب کهوورقیان) نام زنکین بر ارمنی‌نک ایران
نجیاسنک برندن صاتون آلمش اولدیغی مصور و آل
یازیسيله مرتب اسکی بر مجموعه‌ده بولومشدرد .

(کهوورقیان) بو رباعیاتی کشف ایتدکن صوکره
پروفسور (یوحنان) ه کوستره‌ش ، اوده بونلری مطالعه
و تدقیق ایدره‌ک خیامک حقیق اثری اولدیغی سویله مشدر .
بو اون اوچ رباعیدن ایکسی شیمیدی‌یه قدر مطبوع
و منتشر رباعیات کتابلرنده عیناً موجود ایسه‌ده باقیسی
تمامیه یکیدن کشف اولونمش شیلردر .

بو یکی رباعیاتک (میس جویس کیلر) نامنده